

ה"ט 5484/09/19 - ש. ח. נגד ו. ל.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

09 פברואר 2021

ה"ט 5484-09-19 ל. נ' ח.

לפני כבוד השופט ארז שני

המבקש: ש. ח.

נגד

המשיבה: ו. ל.

נוכחים:

המבקש ובא כוחו - עורך דין רועי ברומר

המשיבה ובאת כוחה - עורכת דין ליטל קוזקוב

האפוטרופא לדין לקטינה - עורכת דין דפנה פז

פסק דין

(בבקשה 19)

לפניי בקשה לצו הגנה אשר התבררה לפני חברתי, כבוד השופטת רוסמן-גליס, תוך שהתיק הובא לפניי לקראת פרישתה.

הבקשה המקורית הוגשה ביום 03.09.2019.

אין עורר כי החוק למניעת אלימות במשפחה אפשר מתן צו הגנה למשך 90 ימים ואם חפץ אי מי להאריך את הצו - נדרש הוא לפתוח תיק חדש לצורך הארכת הצו.

צו הגנה אשר נועד למנוע אלימות, אורך חייו קצר והוא בעצם "נשען" על הלכות קודמות לעניין צווי מניעה אשר חייבו קציבתו של צו כזה בזמן.

למעשה מקורו של החוק נועד לטפל מיידית באלימות ובחששות לאלימות, בין פיזית ובין שאינה פיזית, ואולם ספק גמור האם המחוקק ראה בצו ההגנה מנגנון אשר בתוך 7 ימים יפענח שאלות קשות ומסובכות המחייבות טיפול של גורמים מקצועיים.

למעשה, משחלפו 90 ימים מיום הגשת הבקשה ולא נפתחה תובענה להארכת הצו, כמו איבד התיק את "זכות קיומו" מן הבחינה המשפטית.

למעשה ככל שאני מבין את סוגיית המחוקק במקרה כמו זה שלפניי, היה אמור כל גורם רלוונטי - מהיועמ"ש דרך פקידת הסעד, דרך האם וכלה באב, לפתוח בזמן הליך אשר יתאים לסוגיה שלפניי.

צו הגנה ניתן במקורו על בסיס בקשתה של האם, אשר ציינה כי קטינה, אחת מבין 6 ילדים משותפים לצדדים, העלתה תכנים מיניים קשים מהם למדה האם כי האב פוגע מינית בקטינה וכי תלונות של הקטינה באו על רקע תלונות קודמות של לפחות קטינה אחת אחרת ואשר הליך פלילי כנגד האב עומד בשלב הסיכומים בבית המשפט המחוזי.

אין עורר כי על רקע הדברים נעצר האב, הוצא כנגדו צו הרחקה מילדיו, שחרורו ממעצר נעשה בתנאים מגבילים עוד בחודש אוגוסט 2019 ומכאן, בעצם, היתה הבקשה לצו הגנה.

בתיק סרוקות כ- 5 חוות דעת שונות. אתקצר את הדברים ואומר כי בוודאי שבתוך 7 ימים לא ניתן היה לאסוף את המידע אשר נצבר בתיק וההסבר שנותנת לי האפוסטרופא לדין, דמות אכפתית ורחבת לב כשלעצמה, לפיו מבקשת פקידת הסעד לחוק הנוער לפעול בתיק אשר מלאו ימיו על-מנת להימנע מפתיחת תנ"ז לאור חשש מתלונות של האב, הוא הסבר שאני מאמין לו אך הוא בלתי סביר לחלוטין בעיניי.

אם אסכם את חוות הדעת אומר, כי עצם הגשת הבקשה מוצדקת היתה והאם פעלה על-פי חובתה להתריע לגבי החששות שיש לה.

אותו סיכום יבוא ויגיד כי מהוויותיה של הקטינה גם אמרותיה השונות לגורמים שונים יכולות על נקלה להביא אותי לאמירה כי לכאורה יש "רגליים" לטענה.

אלא מאי, שהבדל יש בין "רגליים" לטענה לבין הוכחתה של הטענה.

"רגליים לדבר" בלשון ההלכה, פירושו שהדעת נותנת כי יכול ודבר מה אירע, אך אין זו הוכחה.

בעצם מדובר, אם תרצה במשהו שבין הערכה לבין עדות נסיבתית.

הגורמים המקצועיים אשר פגשו בקטינה (וראה תסקיר מיום 25.09.2019) אשר תיארו בין השאר את ההליכים בבית המשפט לנוער לעניין 4 קטינים, "התגלגלו" לאורך הדרך וחיזקו את שאלת ה"רגליים" לדבר.

ביום 27.01.2021 הוגש דוח אשר ניתן מטעם אל"י ולמעשה אותו דוח הגדיל את החשדות אך לא מצא ממצא חד

משמע, תוך שהם מתקשים לדובב את הקטינה וממליצים ליתן לה לנוח לזמן בלתי מוגבל, עד אשר תהא היא בשלה לקבל טיפול.

המסמך האחרון הקיים בתיק הוא דוח חסוי של האפוטרופא לדין אשר הוגש ביום 03.02.2021 והוא מתייחס לאמירות שונות של הקטינה, בין השאר.

צריך להבין שחזקת החפות אינה אמרה של מה בכך בדין הישראלי והיא מתפשטת גם מעבר לתחומיו של הדין הפלילי.

כאשר יש חשד לפגיעה מינית בקטין תדאג המערכת בראש ובראשונה להגן על הקטין, כך צריך וכך יהא.

אלא שמשמעות התגובה של דאגה לקטין ואספקת הגנה לו אינה מבטלת את חזקת החפות, גם לא את השאלה אשר לעולם תהא תלויה ועומדת - "ומה נעשה אם בעיותיה של הקטינה שאינן מוכחות, יתגלו בסופו של יום כמי שאינן נובעות ממעשים פסולים של האב?"

בוודאי שצודקת האפוטרופא לדין כשהיא אומרת שהאינטרס של הקטינה גובר לעולם על האינטרסים של ההורים וכי חובתו של בית המשפט להגן על הקטינה.

אלא שבית המשפט אינו יכול לפעול שלא במסגרת ההליכים המונחים לפניו ולעניין זה עשתה חברתי אשר טיפלה בתיק מעל ומעבר, בשוותה לנגד עיניה את טובת הקטינה ואת הצורך לאסוף מידע רב ככל האפשר.

אלא שלכל הליך חוקי גם מסגרת חוקית וצו הגנה אינו יכול לשמש מסגרת מרחיקת זמן ולכת לטיפול בקטינה.

צו הגנה אינו מפלטה של פקידת הסעד לחוק הנוער להימנע מתלונות אם צריך לטפל בקטינה; צו הגנה אינו מכשיר ליווי קשר בין מי שנחשד במעשים איומים לבין בתו.

אומר, כי העובדה ששני ההורים מסכימים שהאב יכול לפגוש את הקטינה אפילו ללא הגבלה, אינה מניחה את דעתי אשר להבטחת שלומה של הקטינה, שכן יחסי ההורים הם בפני עצמם מורכבים גם ללא השאלה המונחת לפניי והם נוגעים לתחומים של עצימות סכסוך, שיקולים כלכליים ועוד.

אנו מצפים מגורמי המקצוע, במקרה זה פקידת הסעד, כי תחווה דעה מקצועית כפי המוטל עליה מכוח סמכותה. במילים אחרות: אם היא חושבת כי מדובר בקטין בסיכון - תואיל ותפתח תיק תנ"ז; אם היא חושבת שאין סיכון - לומר זאת.

אי עשיה כדי שלא יתלונן האב, בין בצדק ובין שלא בצדק, אינו פריבילגיה שיש לעובד ציבור אשר ניתנה לו סמכות כדין

ובדיוק כפי שבתי המשפט אינם יכולים לפטור עצמם מבעל דין אשר נוטה להתלונן עליהם, כך נכונים הדברים גם לשאר פקידי הציבור.

צריך להבין כי אם חרדה לגורל בתה גם על רקע כתב האישום אשר הוגש בעניין קטינה אחרת, אב החרד לחירותו - לא מצופה מהם לנהוג במיטבם והם נתונים בלחץ כבד, חייהם אינם פשוטים ואולי יכולים פקידי הציבור ואני בטוח שהם יכולים, להבין כי לא תמיד סוגה עבודתם בשושנים ובאנשים נעימי הליכות, אולי ההפך הוא הנכון.

טוענת האפטרופא לדין ושוב בצדק, כי בית המשפט מוצא עצמו נע בין שני קטבים: בין חוסר התאימות של צו הגנה ככלי למתן מענה לסוגיה ולראיה שחלפו כשנה ורבע עד שהגענו עד הלום ועדיין ממצא ברור אין לבין כל דבר אחר שהוא טובת הקטינה.

הבה נזכיר את הברור מאליו - בתי משפט פועלים על-פי חוק.

ליבו של בית המשפט, הבנתו את הבעיה, מצפוננו גם רצונו להגן על קטין - כל אלה כלים חיוניים, אך אלו מופעלים במסגרת החוק.

צו ההגנה שלפניי, מלאו ימיו ודין התיק להיסגר.

תישאל אפוא השאלה עד אשר תעשה פקידת הסעד את שלה, עד אשר תחליט או לא תחליט האם לנקוט הליך או עד אשר תחליט האפטרופא לדין שגם לה סמכות לעשות כאמור, לנקוט הליך, מה יהא?

אומר ראשית כי נקיטת הליכים מתבקשים על-פי דין ויש לעשות זאת תוך זמן סביר.

אל לו לבית המשפט לקבע מצב בצו הגנה אשר מתיר לגורמים הנוגעים בדבר לא לעשות דבר עוד חודשים ושנים.

אמרתי אגב הדיון היום כי גם לאב אינטרס לפגוש את הקטינה אך ורק בפיקוח צד ג' שאינו מקורב אליו.

לאם ולאפטרופא לדין אינטרס ברור שתהא הקטינה מוגנת ולאב אינטרס שלא יאמר עליו כי בחדרי חדרים פעל הוא שלא כדין, שהרי מתמודד הוא כבר עם סיטואציה שכזו.

אלא שההוראות שבדעתי ליתן לעניין זה, אין בדעתי לפרוס אותם מעבר ל- 45 ימים מהיום ואלמלא משבר הקורונה עמנו אז כנראה שגם הייתי מקצר תקופה זו.

ניתנות ההוראות הבאות:

ראשית, אני מאריך את מינויה של האפוטרופא לדין, בשלב זה ב- 6 חודשים נוספים.

שנית, אני מורה כי לעת הזו ולמשך 45 הימים הקרובים יוכל האב לפגוש בקטינה אך ורק במרכז קשר, תוך שמבקש אני מן האם להסביר לקטינה כי החלטתי זו לא בעטיה ניתנה אלא בשל הוראות החוק והצורך להגן גם על האינטרסים של אביה ולא רק של אמה וכי בכל מקרה צריכה הקטינה להבין, כך מבקש אני שיוסבר, שלא בידיה של הקטינה ההחלטה איך, מתי וכמה תפגוש היא כל אחד מהוריה.

תוך 45 הימים כאמור רשאי כל צד מעוניין לנקוט הליך ואם יידרשו סעדי ביניים - אדרש אליהם כפי העניין.

אומר, כי אני שב ומטיל את האחריות גם על ההורים לפעול לטובת הבת, גם על פקידת הסעד לחוק הנוער ואלליל, גם על האפוטרופא לדין.

התפיסה הכללית ולפיה בית המשפט משמש כ"הורה-על" וכי הוא היחיד הצריך ליישב בין כל האינטרסים השונים חשובים ככל שיהיו, אינה נכונה. שכן, הליך משפטי אינו פוטר הורים מחובותיהם וגם לא את פקידי הסעד. יואילו גם באי כוח הצדדים לומר אימתי ללשכה לסיוע המשפטי כי איכות האפוטרופסים לדין שאנו פוגשים משתפרת מעת לעת, כל הזמן וכי יש שכר לעמלם.

אני מתיר פרסום פסק דיני זה, ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

המזכירות תסגור התיק.

ניתן והודע היום כ"ז שבט תשפ"א,
09/02/2021 במעמד הנוכחים.
ארז שני, שופט